

(«Lenguajes de la comunicación digital»). El autor repasa las características, aplicaciones y herramientas de producción más habituales de los principales lenguajes (escritura, fotografía, diseño gráfico y comunicación audiovisual) en entornos digitales. Dado que cada uno de estos lenguajes se construye en torno a estrategias narrativas diferentes, Santamaría toma como base las teorías del hipertexto para abordarlas dentro del entorno multimedia actual.

Tras un penúltimo capítulo del coordinador de la obra, Jordi Alberich, donde se expresa la nueva estética audiovisual digital, el doctor en Comunicación Audiovisual y profesor en la Facultad de Ciencias de la Comunicación de la URL, Jordi Sánchez, cierra la obra con «Nuevas formas en la

pone de manera didáctica el recorrido que ha experimentado la narrativa audiovisual desde el discurso televisivo hasta las opciones que ofrecen los videojuegos en la confección de nuevas narrativas interactivas. En esta evolución trata temas como la importancia de los telefilmes como modelos narrativos o los videoclips para argumentar las formas de narración que favorecen las nuevas tecnologías.

Estamos, pues, ante una obra de referencia. Útil para docentes y estudiantes de licenciatura y doctorado apasionados por las nuevas tecnologías que buscan, más allá de las clásicas obviedades, una fuente para reflexionar y consultar. Chocolate puro.

Jon Murelaga Ibarra

LARRONDO URETA, Ainara

Los géneros en la redacción ciberperiodística. Contexto, teoría y práctica actual. Bilbao: Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco, 2009

Seguint l'estela dels primers llibres sobre redacció periodística als mitjans d'Internet (*Manual de redacció ciberperiodística*, coordinat per Javier Díaz Noci i Ramón Salaverría, i *Redacció periodística en Internet*, de Ramón Salaverría), la jove professora de la Universitat del País Basc Ainara Larrondo publica ara aquest nou manual, en un moment de canvi en l'ensenyament del periodisme per la implantació de les directrius de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior.

La singularitat d'aquest nou manual és, sobretot, que es beneficia de les aportacions de la tesi doctoral de l'autora, aprovada amb la màxima qualificació possible a mitjans de 2008. En aquella tesi, Ainara Larrondo investigava el reportatge hipertextual, i per això feia un exhaustiu estat de la qüestió tant del reportatge i de les classificacions genèriques com dels coneixements sobre redacció pels mitjans digitals. I ho feia, a més a més, de manera molt sistemàtica, sense caure en els reculls de consells que

sovint són els manuals de redacció periodística. Per tant, la sistematització i el caire científic de la matèria tractada són la primera cosa que s'ha d'agrair en aquest nou llibre.

El manual que ressenyem està dividit en dues parts. La primera tracta d'establir les bases teòrico-pràctiques de la redacció pels cibermitjans, en tres capítols: el primer, dedicat a explicar el desenvolupament del ciberperiodisme, tant des d'un punt de vista històric, de la xarxa i del mateix ciberperiodisme, com des del punt de vista dels canvis que s'han produït, o s'estan produint ara mateix, tant en la professió periodística com en l'acadèmia. La professora Larrondo continua així la línia ja encetada en l'article que va publicar en el número d'aquesta mateixa revista *Anàlisi* dedicat al ciberperiodisme. El segon capítol explica les característiques del missatge ciberperiodístic, i el tercer i últim capítol d'aquesta primera part tracta de l'escriptura ciberperiodística, on s'introdueixen consells. En aquest important capítol s'exa-

minen les eines conceptuals i pràctiques que el redactor té a l'abast, les particularitats de l'escriptura en pantalla (temes com ara la fragmentació i la profundització es tracten en aquest epígraf) i, finalment, la composició del text digital periodístic en totes les seves fases: planificació, patrons estilístics, principis de coherència i cohesió internes i tipologies bàsiques hipertextuals. Sense dir res que no s'hagués tractat ja abans, Ainara Larrondo té el mèrit d'exposar-ho amb rigor sistemàtic.

La segona part del llibre es dedica a la teoria dels gèneres periodístics, en aquest cas els gèneres periodístics a Internet, qüestió sempre controvertida. En tot cas, la professora Larrondo fa referència a la «crisi del paradigma categorial», que examina amb arguments solvents; de fet, tota aquesta part ve directament de la seva tesi, amb una forta bastida metodològica. Finalment, l'últim capítol formula una proposta de classificació i de criteris taxonòmics dels gèneres ciberperiodístics, que bàsicament són els mateixos que s'exposaven al *Manual de redacció ciberperiodística*, amb alguns petits canvis, com ara la inclusió de la infografia dins dels gèneres informatius. I, naturalment, l'examen del format bloc dins dels gèneres d'opinió.

Cada capítol del llibre conclou amb una bibliografia que sens dubte serà útil per als alumnes que vulguin aprofundir en la matèria. El text es completa amb nombrosos exemples; Ainara Larrondo coneix bé els gèneres periodístics, especialment el reportatge, objecte de la seva recerca doctoral.

El llibre contribueix, a més a més, a actualitzar i a enfortir la producció científica del grup de recerca en ciberperiodisme de la Universitat del País Basc (<http://www.ehu.es/ike>), actualment liderat pel professor Koldo Meso, pioner de la recerca i l'ensenyament d'aquesta matèria a Europa, amb projecció nacional i internacional. És important esmentar que la professora Larrondo continua tota una tradició que va començar l'any 1994 a la Universitat del País Basc, i que ininterrompudament ha treballat en l'àmbit del ciberperiodisme. La generació d'Ainara Larrondo és la segona onada d'investigadors en periodisme a Internet, i és just saludar aquest nou grup de joves doctors com els vertaders impulsors de l'estudi sistemàtic d'aquesta manera de fer periodisme.

Javier Díaz Noci